Европейски парламент
2019-2024

Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

2022/0425(COD)

4.7.2023

***I
ПРОЕКТ НА ДОКЛАД

относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно събирането и предаването на предварителна информация за пътниците с цел предотвратяване, разкриване, разследване и наказателно преследване на терористични престъпления и тежки престъпления и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/818
(COM(2022)0731 – C9-0427/2022 – 2022/0425(COD))

Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

Докладчик: Асита Канко

Легенда на използваните знаци

*	Процедура на консултация
***	Процедура на одобрение
***I	Обикновена законодателна процедура (първо четене)
***II	Обикновена законодателна процедура (второ четене)
***III	Обикновена законодателна процедура (трето четене)

(Посочената процедура се базира на правното основание, предложено в проекта на акт.)

Изменения към проект на акт

Изменения в две колони, внесени от Парламента

Заличаванията се обозначават с ***получер курсив*** в лявата колона. Заместванията се обозначават с ***получер курсив*** в двете колони. Новият текст се обозначава с ***получер курсив*** в дясната колона.

В първия и втория ред на антетката на всяко изменение се посочва съответната част от текста в разглеждания проект на акт. Ако изменението се отнася до съществуващ акт, който проектът на акт има за цел да измени, антетката съдържа и трети и четвърти ред, където се посочват съответно съществуващият акт и съответната разпоредба от него.

Изменения, внесени от Парламента под формата на консолидиран текст

Новите части от текста се посочват с ***получер курсив***. Заличените части от текста се посочват със символа ▌ или се зачеркват. Заместванията се обозначават, като се посочва с ***получер курсив*** новият текст и се заличава или зачерква заместваният текст.
По изключение не се отбелязват измененията с чисто техническо естество, които се нанасят от службите с оглед изготвянето на окончателния текст.

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....20

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно събирането и предаването на предварителна информация за пътниците с цел предотвратяване, разкриване, разследване и наказателно преследване на терористични престъпления и тежки престъпления и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/818
(COM(2022)0731 – C9-0427/2022 – 2022/0425(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

– като взе предвид предложението на Комисията до Европейския парламент и Съвета (COM(2022) 731),

– като взе предвид член 294, параграф 2, член 82, параграф 1, буква г) и член 87, параграф 2, буква а) от Договора за функционирането на ЕС, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0427/2022),

– като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),

– като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становището на комисията по транспорт и туризъм,

– като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (A9-0000/2023),

1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;

2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст или внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;

3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

Изменение 1

Предложение за регламент
Съображение 11

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(11) За да се гарантира максимално съгласуван подход към събирането и предаването на API данни от	(11) За да се гарантира максимално съгласуван подход към събирането и предаването на API данни от

въздушните превозвачи, правилата, определени в настоящия регламент, следва да бъдат приведени в съответствие с правилата, определени в Регламент (ЕС) [API данни за управление на границите], когато това е целесъобразно. Това се отнася по-специално до правилата относно качеството на данните, ***използването*** от въздушните превозвачи на автоматизирани средства за събиране на данни, точния начин, по който те следва да предават събраните API данни към маршрутизатора, и заличаването на API данните.	въздушните превозвачи, правилата, определени в настоящия регламент, следва да бъдат приведени в съответствие с правилата, определени в Регламент (ЕС) [API данни за управление на границите], когато това е целесъобразно. Това се отнася по-специално до правилата относно качеството на данните, ***задължителното използване*** от въздушните превозвачи на автоматизирани средства за събиране на данни, ***освен когато документите за пътуване не съдържат машинночетими данни или когато е технически невъзможно да се събират API данни чрез автоматизирани средства,*** точния начин, по който те следва да предават събраните API данни към маршрутизатора, и заличаването на API данните.
	Or. en

Изменение 2

Предложение за регламент
Съображение 11 а (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(11а) Комисията следва да гарантира, че задължението за използване на автоматизирани средства за събирането на API данни не води до непропорционални пречки, като например допълнителни такси за регистрация на летището за пътници, които не могат да използват други средства за автоматизирана регистрация.
	Or. en

Изменение 3

Предложение за регламент
Съображение 14

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(14) По отношение на вътрешните за ЕС полети, в съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз, за да се избегне неправомерна намеса в съответните основни права, защитени от Хартата, и за да се гарантира спазването на изискванията на правото на Съюза относно свободното движение на хора и премахването на контрола по вътрешните граници, следва да се предвиди избирателен подход. С оглед на значението на това да се гарантира, че API данните могат да бъдат обработвани заедно с PNR данните, този подход следва да бъде съгласуван с подхода на Директива (ЕС) 2016/681. Поради тези причини API данните за тези полети следва да се предават от маршрутизатора на съответните звена за данни за пътниците само когато държавите членки са избрали въпросните полети в изпълнение на член 2 от Директива (ЕС) 2016/681. Както припомня Съдът на ЕС, изборът на полети предполага държавите членки да насочат въпросните задължения само към, наред с другото, определени маршрути, модели на пътуване или летища, при условие че този избор подлежи на редовен преглед.	(14) По отношение на вътрешните за ЕС полети, в съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз, за да се избегне неправомерна намеса в съответните основни права, защитени от Хартата, и за да се гарантира спазването на изискванията на правото на Съюза относно свободното движение на хора и премахването на контрола по вътрешните граници, следва да се предвиди избирателен подход***, с изключение на ситуации на действителна и настояща или предвидима терористична заплаха***. С оглед на значението на това да се гарантира, че API данните могат да бъдат обработвани заедно с PNR данните, този подход следва да бъде съгласуван с подхода на Директива (ЕС) 2016/681. Поради тези причини API данните за тези полети следва да се предават от маршрутизатора на съответните звена за данни за пътниците само когато държавите членки са избрали въпросните полети в изпълнение на член 2 от Директива (ЕС) 2016/681. Както припомня Съдът на ЕС, изборът на полети предполага държавите членки да насочат въпросните задължения само към, наред с другото, определени маршрути, модели на пътуване или летища, при условие че този избор подлежи на редовен преглед. ***Освен това критериите за избор следва да бъдат целесъобразни за предотвратяването, откриването, разследването и наказателното преследване на терористични престъпления и тежки престъпления и следва да включват посочването на обективна връзка или подозрение за връзка с***

въздушния превоз на пътници.

Or. en

Изменение 4

Предложение за регламент
Съображение 15 а (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(15а) За да се увеличи сближаването между избирателните подходи, възприети от различните държави членки, Комисията следва да улесни обмена на мнения относно избирането на критериите за избор, както и, на доброволна основа — на избраните полети.

Or. en

Изменение 5

Предложение за регламент
Съображение 19

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(19) С оглед на засегнатите интереси на Съюза съответните разходи, направени от държавите членки за свързване и интеграция с маршрутизатора, както се изисква съгласно настоящия регламент, следва да се поемат от бюджета на Съюза в съответствие с ***приложимото законодателство и при спазване*** на определени ***изключения***. Разходите, обхванати от тези изключения, следва да се поемат от всяка засегната държава членка.	(19) С оглед на засегнатите интереси на Съюза съответните разходи, направени от държавите членки за свързване и интеграция с маршрутизатора, ***разходите, свързани с поддръжката на тези връзки, както и с нуждите по отношение на обучението,*** както се изисква съгласно настоящия регламент, следва да се поемат от бюджета на Съюза в съответствие с ***правилата за допустимост и ставките*** на ***съфинансиране,*** определени ***в правното основание на фонд „Вътрешна сигурност“***.

Or. en

Изменение 6

Предложение за регламент
Съображение 20

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(20) В съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1726 държавите членки могат да възложат на eu-LISA задачата за улесняване на свързаността с въздушните превозвачи с цел подпомагане на държавите членки при изпълнението на Директива (ЕС) 2016/681, по-специално чрез събиране и предаване на PNR данни чрез маршрутизатора.	(20) В съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1726 държавите членки могат да възложат на eu-LISA задачата за улесняване на свързаността с въздушните превозвачи с цел подпомагане на държавите членки при изпълнението на Директива (ЕС) 2016/681, по-специално чрез събиране и предаване на PNR данни чрез маршрутизатора ***като сигурно, надеждно и ефективно от гледна точка на разходите решение***. ***Такова рационализиране би подчертало още повече взаимно допълващия се характер на PNR и API данните. Освен това с него използването на автоматичния филтър за избрани полети в ЕС ще се разшири, за да обхваща и предаването на PNR данни.***

Or. en

Изменение 7

Предложение за регламент
Съображение 24

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(24) С цел да се приемат мерки, свързани с техническите изисквания и оперативните правила за автоматизираните средства за събиране на машинночетими API данни, с общите протоколи и формати, които следва да се използват за предаването на API данни от въздушните превозвачи, с техническите и процедурните правила за предаване на API данни от маршрутизатора до звената за данни за пътниците и със свързването и интеграцията на звената за данни за	(24) С цел да се приемат мерки, свързани с техническите изисквания и оперативните правила за автоматизираните средства за събиране на машинночетими API данни, с общите протоколи и формати, които следва да се използват за предаването на API данни от въздушните превозвачи, с техническите и процедурните правила за предаване на API данни от маршрутизатора до звената за данни за пътниците и със свързването и интеграцията на звената за данни за

пътниците и на въздушните превозвачи с маршрутизатора, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз съответно по отношение на членове 4, 5, 10 и 11. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложени в Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г.***33*** По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават системно достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

пътниците и на въздушните превозвачи с маршрутизатора, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз съответно по отношение на членове 4, 5, 10 и 11. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации ***със съответните заинтересовани страни***, включително ***въздушните превозвачи, също и*** на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложени в Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г.[33] По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

---

[33] ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

[33] ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

Or. en

Изменение 8

Предложение за регламент
Съображение 24 а (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(24а) Събирането на API данни не следва да причинява неблагоприятни последици за основните права и пътуването на законно пътуващите. Прилагането на настоящия регламент в съчетание с прилагането на редица други юридически актове на Съюза, като например

Регламент (ЕС) 2017/2226 на Европейския парламент и на Съвета[1а] и Регламент (ЕС) 2018/1240 на Европейския парламент и на Съвета[1б], не следва да създава непропорционална тежест за въздушните превозвачи. По тези причини и за да се гарантира мониторингът на ефективното прилагане на настоящия регламент от страна на всички заинтересовани страни, настоящият регламент следва да подлежи на редовни оценки.

[1а] Регламент (ЕС) 2017/2226 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2017 г. за създаване на Система за влизане/излизане (СВИ) с цел регистриране на данните относно влизането и излизането и данните относно отказа за влизане на граждани на трети страни, преминаващи външните граници на държавите членки, за определяне на условията за достъп до СВИ за целите на правоприлагането и за изменение на Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение и регламенти (ЕО) № 767/2008 и (ЕС) № 1077/2011 (ОВ L 327, 9.12.2017 г., стр. 20).

[1б] Регламент (ЕС) 2018/1240 на Европейския парламент и на Съвета от 12 септември 2018 г. за създаване на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и за изменение на регламенти (ЕС) № 1077/2011, (ЕС) № 515/2014, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2016/1624 и (ЕС) 2017/2226 (ОВ L 236, 19.9.2018 г., стр. 1).

Or. en

Изменение 9

Предложение за регламент
Съображение 24 б (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(24б) Важно е да се събират надеждни и полезни статистически данни на основата на прилагането на настоящия регламент, за да се подкрепят неговите цели и да се осигурят данни за оценките, описани в съображение 24а и член 20. Тези статистически данни не следва съдържат разпознаваеми лични данни. Всички съответни заинтересовани страни, включително съответните органи на държавите членки, Европол и, когато е уместно, въздушните превозвачи, следва да имат достъп до тези статистически данни.

Or. en

Изменение 10

Предложение за регламент
Член 1 – параграф 1 – буква а

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
а) събирането от страна на въздушните превозвачи на предварителна информация за пътниците (API данни) за външни за ЕС ***полети*** и ***избрани*** вътрешни за ЕС полети;	а) събирането от страна на въздушните превозвачи на предварителна информация за пътниците (API данни) за външни за ЕС и вътрешни за ЕС полети;

Or. en

Изменение 11

Предложение за регламент
Член 3 – параграф 1 – буква ж

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
ж) „екипаж“ означава всяко лице съгласно определението в член 3, буква ***з)*** от Регламент (ЕС) [API данни за управление на границите];	ж) „екипаж“ означава всяко лице съгласно определението в член 3, буква ***и)*** от Регламент (ЕС) [API данни за управление на границите];

Or. en

Изменение 12

Предложение за регламент
Член 3 – параграф 1 – буква з

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
з) „пътуващ“ означава всяко лице съгласно определението в член 3, буква ***и)*** от Регламент (ЕС) [API данни за управление на границите];	з) „пътуващ“ означава всяко лице съгласно определението в член 3, буква ***й)*** от Регламент (ЕС) [API данни за управление на границите];

Or. en

Изменение 13

Предложение за регламент
Член 3 – параграф 1 – буква и

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
и) „данни от предварителната информация за пътниците“ или „API данни“ означава данните съгласно определението в член 3, буква ***й)*** от Регламент (ЕС) [API данни за управление на границите];	и) „данни от предварителната информация за пътниците“ или „API данни“ означава данните съгласно определението в член 3, буква ***к)*** от Регламент (ЕС) [API данни за управление на границите];

Or. en

Изменение 14

Предложение за регламент
Член 3 – параграф 1 – буква м

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
м) „тежки престъпления“ означава престъпленията съгласно определението	*(Не се отнася до българския текст.)*

в член 3, точка 9 от Директива (ЕС) 2016/681;

Or. en

Изменение 15

Предложение за регламент
Член 3 – параграф 1 – буква н

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
н) „маршрутизатор“ означава маршрутизаторът съгласно определението в член 3, буква ***к)*** от Регламент (ЕС) [API данни за управление на границите];	н) „маршрутизатор“ означава маршрутизаторът съгласно определението в член 3, буква ***м)*** от Регламент (ЕС) [API данни за управление на границите];

Or. en

Изменение 16

Предложение за регламент
Член 4 – параграф 3 – алинея 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Въздушните превозвачи събират API данните, посочени в член 4, параграф 2, букви а) — г) от Регламент (ЕС) [API данни за управление на границите], като използват автоматизирани средства за събиране на машинночитаемите данни от документа за пътуване на съответния пътуващ. Те извършват това в съответствие с подробните технически изисквания и оперативните правила, посочени в параграф 5, когато такива правила са били приети и са приложими.	*(Не се отнася до българския текст.)*

Or. en

Изменение 17

Предложение за регламент
Член 4 – параграф 3 – алинея 2

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Когато обаче подобно използване на автоматизирани средства не е възможно поради факта, че документът за пътуване не съдържа машинночитаеми данни, въздушните превозвачи събират тези данни ръчно по такъв начин, че да се осигури съответствие с параграф 2.	Когато обаче подобно използване на автоматизирани средства не е възможно поради факта, че документът за пътуване не съдържа машинночитаеми данни***, или когато е технически невъзможно API данните, посочени в член 4, параграф 2, букви а) — г) от Регламент (ЕС) [API данни за управление на границите], да се събират чрез автоматизирани средства***, въздушните превозвачи събират тези данни ръчно по такъв начин, че да се осигури съответствие с параграф 2.
	Or. en

Изменение 18

Предложение за регламент
Член 5 а (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	Член 5а
	Избор на вътрешни за ЕС полети
	1. Държавите членки, които решават да прилагат Директива (ЕС) 2016/681 по отношение на вътрешни за ЕС полети, спазват следните изисквания за избора на тези полети:
	а) вземат предвид само критерии, които са целесъобразни за предотвратяването, откриването, разследването и наказателното преследване на терористични престъпления и тежки престъпления, които имат обективна връзка, включително непряка връзка, с въздушния превоз на пътници; както и
	б) при липса на действителна и настояща или предвидима терористична заплаха, се

	съсредоточат само върху конкретни маршрути, модели на пътуване или летища, във връзка с които съществуват признаци за подозрителни дейности, които оправдават предаването и обработването на API данни.
	2. Комисията улеснява обмена на мнения относно избирането на критериите за избор, както и, на доброволна основа — на избраните полети.

Or. en

Изменение 19

Предложение за регламент
Член 6 – параграф 4 – алинея 2

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Ако обаче тези регистрационни файлове са необходими за процедурите за наблюдение или гарантиране на сигурността и целостта на API данните или на законосъобразността на операциите по обработване, както е посочено в параграф 2, и тези процедури вече са започнали към момента на изтичане на срока, посочен в първа алинея, въздушните превозвачи могат да запазят тези регистрационни файлове толкова дълго, колкото е необходимо за тези процедури. В този случай те незабавно заличават тези регистрационни файлове, когато те вече не са необходими за извършването на горепосочените процедури.	Ако обаче тези регистрационни файлове са необходими за процедурите за наблюдение или гарантиране на сигурността и целостта на API данните или на законосъобразността на операциите по обработване, както е посочено в параграф 2, и тези процедури вече са започнали към момента на изтичане на срока, посочен в първа алинея, въздушните превозвачи могат да запазят тези регистрационни файлове толкова дълго, колкото е необходимо за тези процедури. В този случай те ***информират Комисията и*** незабавно заличават тези регистрационни файлове, когато те вече не са необходими за извършването на горепосочените процедури.

Or. en

Изменение 20

Предложение за регламент
Член 8 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Звената за данни за пътниците и въздушните превозвачи гарантират сигурността на API данните, и по-специално на API данните, представляващи лични данни, които те обработват съгласно настоящия регламент.	***Съгласно член 17 от Регламент (ЕС) [API данни за управление на границите] eu-LISA,*** звената за данни за пътниците и въздушните превозвачи гарантират сигурността на API данните, и по-специално на API данните, представляващи лични данни, които те обработват съгласно настоящия регламент.

Or. en

Изменение 21

Предложение за регламент
Член 12 – параграф 1 – алинея 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Разходите, направени от държавите членки във връзка със свързването им и интегрирането с маршрутизатора, посочени в член 10***, се поемат*** от ***общия бюджет на Съюза***.	***Финансирането, посочено в член 7, параграф 2, букви а) и б) от Регламент (ЕС) 2021/1149 на Европейския парламент и на Съвета[1а], може да осигури подкрепа за*** разходите, направени от държавите членки във връзка със свързването им и интегрирането с маршрутизатора, посочени в член 10 от ***настоящия регламент, и поддръжката им в съответствие с правилата за допустимост и ставките на съфинансиране, определени в Регламент (ЕС) 2021/1149***.
	[1а] Регламент (ЕС) 2021/1149 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на фонд „Вътрешна сигурност“ (ОВ L 251, 15.7.2021 г., стр. 94).

Or. en

Изменение 22

Предложение за регламент
Член 12 – параграф 1 – алинея 2

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Следните разходи обаче се изключват и се поемат от държавите членки:	***заличава се***
а) разходите за управление на проекти, включително разходи за срещи, командировки и офиси;	
б) разходите за хостинг на национални информационни системи, включително разходи за физическо пространство, внедряване, електроенергия и охлаждане;	
в) разходите за функционирането на националните информационни системи, включително оператори и договори за поддръжка;	
г) разходите за проектиране, разработване, внедряване, функциониране и поддръжка на национални комуникационни мрежи.	

Or. en

Изменение 23

Предложение за регламент
Член 12 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
2. Държавите членки поемат също така разходите, произтичащи от администрирането, използването и поддръжката на връзките им с маршрутизатора и интегрирането им с него.	***заличава се***

Or. en

Изменение 24

Предложение за регламент
Член 20 – параграф 1 а (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	1а. При извършването на оценката си Комисията също така обръща специално внимание на въздействието от настоящия регламент върху:
	а) пътниците, включително върху пътуването им;
	б) въздушните превозвачи.

Or. en

Изменение 25

Предложение за регламент
Член 20 – параграф 1 б (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	1б. Оценката, посочена в параграф 1, обхваща също така преглед на необходимостта, пропорционалността и ефективността от включването на задължителното събиране и предаване на API данни, свързани с вътрешни за ЕС полети, в рамките на обхвата на настоящия регламент.

Or. en

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

1. Контекст на предложението

Директива 2004/82/ЕО на Съвета от 29 април 2004 г. относно задължението на превозвачите да съобщават данни на пътниците („Директива за API“) има за цел подобряване на граничния контрол и борба с незаконната имиграция. Съгласно тази директива от държавите членки се изисква да задължат въздушните превозвачи да предават при поискване на органите, извършващи контрола на лицата по външните граници, данните за пътниците, които предстои да превозят. В Директивата за API не се установява задължение за държавите членки да изискват предаването на данни. Директивата за API съдържа отворен списък с категории данни, които държавите членки могат да изискват. Директивата за API по принцип е предназначена като инструмент за подобряване на сигурността на границите, но тя позволява на държавите членки да използват събраните лични данни също така и за нуждите на органите на реда.

Директива (ЕС) 2016/681 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно използването на резервационни данни на пътниците с цел предотвратяване, разкриване, разследване и наказателно преследване на терористични престъпления и тежки престъпления („Директива за PNR“) има за цел да се улесни предотвратяването, разкриването, разследването и наказателното преследване на терористични престъпления и тежки престъпления и с това да се подбори вътрешната сигурност на Съюза. В Директивата за PNR се определя задължение за държавите членки да въведат разпоредби, установяващи задължения за въздушните превозвачи, които извършват външни за ЕС полети, да предават всички събирани от тях PNR данни. Директивата за PNR позволява на държавите членки да прилагат разпоредбите ѝ по отношение на вътрешни за ЕС полети. В Директивата за PNR API данните са включени в списъка на PNR данните.

На 21 юни 2022 г. Съдът на Европейския съюз потвърди в дело C-817/19 валидността на Директивата за PNR. Съдът на Европейския съюз също така представи пояснения относно определени разпоредби, по-специално редица условия по отношение на критериите за избор на полети, които държавите членки трябва да спазват, ако прилагат Директивата за PNR по отношение на вътрешни за ЕС полети.

Контекстът на директивите за API и за PNR е, че през 2019 г. ЕС отчете около 1 млрд. пътуващи със самолет пътници, половината от които са преминали външните граници на ЕС. Спазването на Кодекса на шенгенските граници изисква ефективни и систематични проверки на лицата, преминаващи външните граници на ЕС. Предварителната информация за пътниците е един от инструментите, които позволяват на граничните органи да предвиждат работното си натоварване и да осъществяват ефективен граничен контрол.

Събирането и предаването на предварителна информация за пътниците само по себе си не е нещо ново, нито се ограничава само до ЕС. То представляват ангажимент на всички държави – членки на ЕС, тъй като всички те са страни по Чикагската конвенция на Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО). Това също

така е изискване на много държави на местоназначение, като например Съединените американски щати, Япония, Франция, Обединеното кралство, Китай, Индия, Австралия, Канада, Мексико и Тайланд. Събирането на предварителна информация за пътниците е установена практика съгласно горепосочената Директива за API.

2. Съдържание на предложението

В рамките на директивите за API и за PNR остават прекалено много възможности за нееднакво прилагане. В резултат на това практиката на събиране на API данни се различава значително между различните държави — членки на ЕС. Авиокомпаниите трябва да спазват изискванията на всяка отделна държава членка и са изправен пред различаващи се искания за категории данни, методи на предаване на данни и гаранции, включително по отношение на сигурността на данните и неприкосновеността на личния живот.

С оглед на справянето с тази ситуация Комисията предложи два взаимно допълващи се регламента:

- регламент относно събирането и предаването на предварителна информация за пътниците (API) с цел засилване и улесняване на контрола по външните граници за изменение на Регламент (ЕС) 2019/817 и Регламент (ЕС) 2018/1726 и за отмяна на Директива 2004/82/ЕО на Съвета („Директива относно API данните за управление на границите“);
- регламент относно събирането и предаването на предварителна информация за пътниците с цел предотвратяване, разкриване, разследване и наказателно преследване на терористични престъпления и тежки престъпления и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/818 („Регламент относно правоприлагането в областта на предварителната информация за пътниците“).

Съгласно проекта на Комисията предложението относно API данните за управление на границите съдържа основните елементи, включително по отношение на техническото решение (маршрутизатора). Предложението относно правоприлагането в областта на предварителната информация за пътниците има своя собствена правна основа и съдържа елементите, свързани със събирането, предаването и обработването на API данни за предотвратяването, разкриването, разследването или наказателното преследване на терористични престъпления и тежки престъпления от страна на компетентните органи на държавите членки.

Взети заедно, предложенията включват следните основни промени в сравнение с действащата понастоящем Директива за API:

- **Окончателен и изчерпателен списък на елементите на API данните**. Съгласно настоящата Директива за API списъкът на елементите на данните е отворен.
- **Автоматизирано събиране на API** данни, което следва да осигури по-надеждни данни. Съгласно настоящата Директива за API събирането може да се извършва ръчно.
- **Задължително събиране на API данни за целите на повишаването и улесняването на ефикасността на граничните проверки** по външните граници

и на борбата с незаконната имиграция за всички полети с местоназначение на територията на Съюза. Съгласно настоящата Директива за API държавите членки могат, но не са задължени да изискват тези данни.

- **Задължително събиране на API данни за целите на правоприлагането** за всички полети към и от ЕС, както и за полети в рамките на ЕС. Съгласно настоящата Директива за API държавите членки могат да използват личните данни за целите на правоприлагането, но задължителният характер на събирането на данни е нововъведение.
- **Рационализирано предаване на API данни** от въздушните превозвачи към нов **маршрутизатор**, който ще бъде разработен и управляван от Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA).
- **Автоматичен филтър в маршрутизатора**, който осъществява автоматичното предаване на API данни за външните за ЕС полети и за избрани вътрешни за ЕС полети от маршрутизатора към звената на държавите членки за данни за пътниците („ЗДП“) и автоматичното изтриване на всички други API данни.

В своето становище 6/2023 относно предложенията за регламенти относно събирането и предаването на предварителна информация за пътниците (API) Европейският надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД) оцени положително от гледна точка на защитата на данните предложението да се събират API данни от всички полети и тези данни да бъдат автоматично филтрирани от предложения маршрутизатор на основата на предварително избрани полети.

3. Оценка на предложението от докладчика

Докладчикът, който отговаря за правоприлагането по отношение на предварителната информация за пътниците, приветства предложението на Комисията за замяна на остарялата Директива за API с два нови регламента. Докладчикът изразява съгласие с Комисията, че е необходимо да се коригира настоящата ситуация на нееднакво тълкуване и прилагане на Директивата за API, както и за свързаните с API елементи на Директивата за PNR. Докладчикът счита, че API и PNR данните се допълват взаимно и че заедно могат да осигуряват по-надеждна информация. Това би означавало по-ограничени и целенасочени интервенции от страна на правоприлагащите органи и по-малко вмешателство в личния живот на пътуващите. Като пример докладчикът би искал да изтъкне, че престъпниците често резервират самолетни билети (при което се генерират PNR данни), но, без да отменят резервацията, не се качват на самолета. Липсата на API данни относно пътниците, които са се качили на самолета, в такива ситуации води до ненужни интервенции от правоприлагащите органи, при което се използва ограниченият капацитет и понякога невинни пътуващи биват притеснявани. Друг пример е проблемът, свързан с датата на раждане — често въздушните превозвачи не разполагат с данни за нея в момента на резервацията, а получават тази информация при регистрацията. Датата на раждане е изключително важен елемент на данните, който е от съществено значение за избягването на фалшиви съвпадения на основата единствено на име.

Докладчикът също така подкрепя събирането на API данни от страна на въздушните превозвачи чрез автоматизирани средства. С това не само се избягват ненужни проблеми поради невинни печатни и правописни грешки. То също така възпира престъпниците от използването на такива грешки, както те правят изключително често понастоящем, за да не бъдат открити. Въпреки това докладчикът иска да се гарантира справедливото третиране на всички пътници във всички ситуации. Докладчикът настоява да се запази възможността за ръчно събиране на API данни за документи, които не са снабдени с машинночитаема зона, както и за ситуации, при които автоматизираното събиране на данните е технически невъзможно. Освен това докладчикът счита, че Комисията следва да гарантира, че задължението за използване на автоматизирани средства за събирането на API данни не води до непропорционални пречки, като например допълнителни такси за регистрация на летището за пътници, които не могат да използват други средства за автоматизирана регистрация.

Докладчикът решително подкрепя включването на вътрешните за ЕС полети в обхвата на правоприлагането по отношение на предварителната информация за пътниците. Заедно със Съда на Европейския съюз докладчикът счита, че това е пропорционално, като се вземат предвид положението със сигурността и моделите на пътуване на престъпниците и терористите. Докладчикът също така счита обаче, че избирането на вътрешни за ЕС полети трябва да бъде строго ограничено, както поиска и Съдът на Европейския съюз. По тази причина докладчикът въвежда някои параметри за държавите членки на основата на решението на Съда. Освен това докладчикът възлага на Комисията да улесни предприемането на допълнителни стъпки за повишаване на сближаването между държавите членки по отношение на избора им на вътрешни за ЕС полети.

Докладчикът счита, че решението с маршрутизатора, когато той започне да функционира, може да бъде полезно за предаването на PNR данни, както и че то е сигурно и надеждно и ефективно от гледна точка на разходите за авиокомпаниите решение. Тази стъпка би била в съответствие с изискването държавите членки да вземат едно решение относно избора на вътрешни за ЕС полети за прилагането както на Директивата за PNR, така и на предложените регламенти относно предварителната информация за пътниците.

Докладчикът настоява да се въведат строги изисквания за сигурност на данните, които следва да бъдат заложени в Регламента относно API данните за управление на границите.

Докладчикът счита, че държавите членки могат да използват фонд „Вътрешна сигурност“, за да поискат компенсиране на разходите, направени от тях във връзка с предложеното ново техническо решение (маршрутизатора).

Докладчикът счита, че делегирането на правомощия на Комисията е уместно в редица от случаите, описани в регламента. Докладчикът настоява това да се осъществява чрез делегирани актове, тъй като така представителите на сектора на въздухоплаването ще получат по-голямо право на глас по отношение на техническите решения, като например относно избора на формати на данни, а също така по този начин Парламентът ще може да участва равноправно със Съвета.

Докладчикът настоява в редовната оценка от страна на Комисията да се включи въздействието от настоящия регламент, в комбинация и с друго законодателство, приложимо за въздушния превоз на пътници, върху пътниците и въздушните превозвачи.